Cuprins

Introducere 7

Capitolul 1
Spațiul și dezvoltarea economică 9
1.1. Coeziunea sistemelor și analiza teritorială 9
1.1.1. Holism versus abordare sistemică în analiza entităților economice 9
1.1.2. Sincronic și diacronic în studiul funcționării sistemelor 12
1.2. Modele explicative ale dezvoltării spațiale diferențiate 14
1.2.1. Modele explicative ale convergenței – teoria neoclasică 16
Modelul Solow 16
Modelul Heckscher-Ohlin 18
1.2.2. Teorii care explică aglomerarea teritorială și divergența 19
Teorii de creștere endogenă: capitalul uman, cunoaștere, tehnologie și inovare 19
Noua economie geografică: economiile de scară și de transport 24
Modelul Myrdal 25
Modelul Prebisch 27
Modelul Seers 28
Modelul Dixon-Thirlwall 28
Modelul Philippe Martin 30
Teorii instituționale ale creșterii 33
1.3. Rolul dimensiunii spațiale în teoriile de creștere regională 34
1.3.1. Teorii ale localizării – spațiul fizico-metric 34
1.3.2. Creșterea regională și spațiul omogen, abstract 35
1.3.3. Dezvoltarea locală și spațiul eterogen-relațional 35

Capitolul 2
Analiza coeziunii structurii integraționiste a Uniunii Europene 39
2.1. Fundamentarea conceptuală a politicii regionale a Uniunii Europene 39
2.2. Evoluția politicii regionale a Uniunii Europene 43
2.3. Evoluția conținutului politicii de coeziune 48

Capitolul 3
Obiectivul integrator al coeziunii teritoriale 53
3.1. Dimensiuni ale coeziunii teritoriale 54
3.2. Coeziunea socială 61
3.3. Coeziunea economică 64
3.3.1. Măsurarea procesului de convergență 66
Convergența Beta 67
Convergența Sigma 68
3.3.2. Rezultate empirice ale cercetărilor privind convergența 70

Capitolul 4
Convergența în țările Europei Centrale și de Est 75
4.1. Clivajul stării de coeziune la nivel european 75
4.2. Rolul investițiilor străine directe în atenuarea decalajelor 79
Modelul lanțului global de aprovizionare 80
Modelul gâștelor zburătoare 82
4.3. Disparități și metropolizare 84
4.3.1. Modele teoretice explicative 85
4.3.2. Metropolizarea în țările ECE 89

Concluzii 93

Bibliografie 97